

NIEUWSBRIEF

Maandelijks uitgave, editie maart 2023

Nieuws van de Stichting

- **“Aandeelhouders en commissarissen moeten vaker met elkaar in gesprek over de beloning van bestuurders”**

Aandeelhouders en commissarissen moeten intensiever, vaker en op basis van gelijkwaardigheid de dialoog aangaan over bestuurdersbeloningen en excessen. Extra wetgeving is geen zaligmakend instrument om beloningsexcessen te voorkomen. Dat zijn de voornaamste conclusies van een onderzoek naar de effectiviteit van de 'say-on-pay'-wetgeving in verschillende landen dat beloningsonderzoeksbureau Reward Value in opdracht van Eumedion heeft uitgevoerd. Eumedion heeft het onderzoeksrapport op 15 maart jl. gepubliceerd. Aanleiding voor het onderzoek waren de bevindingen en de conclusies uit het Eumedion-evaluatierapport van het 2022-seizoen van aandeelhoudersvergaderingen (AVA's). Eumedion constateerde daarin onder meer dat commissarissen van Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen vrijwel niks doen met een negatief stemadvies van de AVA over het beloningsverslag. Eumedion vroeg vervolgens Reward Value om te onderzoeken of bijvoorbeeld een bindende AVA-stem over de bestuurdersbeloningen, zoals Frankrijk en Zwitserland hebben, effectiever is om beloningsexcessen en -commotie tegen te gaan. Uit het onderzoek komt nu overtuigend naar voren dat meer wetgeving niet de beste manier is om tot meer disciplinerende van commissarissen en minder excessen te komen. Beter naar elkaar luisteren en het beter gebruiken van de bestaande rechten lijken effectiever. Wel zal Eumedion in het kader van de evaluatie van de Europese richtlijn aandeelhoudersrechten aandacht vragen voor een aantal structurele tekortkomingen

in de richtlijntekst, zoals de situatie dat de AVA meerdere keren een beloningsbeleid verwerpt, zonder dat de onderneming bereid is om het beloningsbeleid fundamenteel aan te passen. Het gehele onderzoeksrapport is te downloaden via:

<http://http://bit.ly/3yDLgO4>.

- **Eumedion roept op tot ambitieuze Europese wetgeving voor due diligence-verplichtingen**

Eumedion roept het Europees Parlement (EP) op tot voldoende ambitieniveau in de onderhandelingen over de 'Corporate Sustainability Due Diligence'-richtlijn (CSDDD). Stevige en ambitieuze wetgeving is inmiddels noodzakelijk om verantwoord internationaal zakendoen te bevorderen, om verschillende internationale raamwerken in wetgeving te verankeren, en om binnen Europa een gelijk speelveld te creëren. Dat blijkt uit het statement dat Eumedion op 6 maart jl. aan leden van de Commissie Juridische Zaken van het EP heeft verzonden. Eumedion wijst op zes aspecten die van fundamenteel belang zijn om het juiste ambitieniveau te realiseren. Daarbij gaat het onder meer om gelijkschakeling met de Corporate Sustainability Reporting Directive voor wat betreft de ondernemingen die qua omvang en omzet onder de richtlijn zouden moeten vallen, teneinde normering en rapportageplicht optimaal op elkaar af te stemmen. Daarnaast wijst Eumedion op het belang van de zorgplicht voor bestuurders, op de betrekking van ten minste de directe en indirecte aanvoerketens van ondernemingen in de due diligence-verplichtingen en op het volwaardig meenemen van negatieve klimaatimpact in deze verplichtingen. Daarnaast dient wat Eumedion betreft ook de financiële sector onder het bereik van de wetgeving te vallen. Daarbij roept Eumedion de Europese wetgever wel op om de administratieve

lasten voor financiële marktpartijen te drukken door overlap met reeds bestaande due diligence-verplichtingen op basis van onder meer de SFDR uit te sluiten. Overkoepelend acht Eumedion het bovendien van wezenlijk belang dat de wetgeving in de Europese Unie uniform wordt ingevoerd en roept zij het EP dus op om zorg te dragen voor maximum harmonisatie. Het gehele statement kan worden gedownload via: <http://bit.ly/3LjXGg>.

- **Eumedion: beleggers moeten beter worden beschermd in Europese Listing Act-pakket**

Eumedion steunt in algemene zin de voorstellen van de Europese Commissie om de Europese openbare kapitaalmarkten aantrekkelijker te maken voor met name kleine en middelgrote ondernemingen. Wel vindt Eumedion dat deze voorstellen niet ten koste moeten gaan van beleggersbescherming. Dit volgt uit de op 27 maart jl. door Eumedion ingediende statements over de voorstellen die de Europese Commissie in december 2022 op dit terrein deed. Zo vindt Eumedion het richtlijnvoorstel om het mogelijk te maken dat bepaalde ondernemingen aandelen met verschillend stemrecht ('dual-class aandelen') kunnen uitgeven niet nodig en onwenselijk. Mocht de Europese wetgever wel doorgaan met het voorstel dan vindt Eumedion dat er meer waarborgen moeten worden opgenomen om de belangen van minderheidsaandeelhouders te beschermen. Daarnaast is Eumedion (onder meer) geen voorstander van de voorgestelde uitzonderingen op de prospectusplicht, de voorstellen waardoor het prospectus aan informatiewaarde inboet en de voorgestelde beperking van het toepassingsgebied van de verplichting tot openbaarmaking van voorwetenschap. Eumedion is wel voorstander van onder andere de voorstellen die ervoor zorgen dat de kosten voor het opstellen van een prospectus lager worden, de voorstellen waardoor er beter toezicht op marktmisbruik kan worden gehouden, de voorstellen met betrekking tot een 'door een uitgevende instelling gefinancierd onderzoek' en de voorgestelde verhoging van de grens voor toepassing van de 'ontbundelingsregels'. Alle statements kunnen worden gedownload via: <http://bit.ly/3z9otKf>.

- **Eumedion vraagt om opheldering over opmerkingen minister Weerwind over beleggingsbeslissingen**

Eumedion kan zich niet vinden in de opmerkingen van minister Weerwind (Rechtsbescherming) dat beleggers geen beslissingen nemen op basis van de openbare rapportages omtrent belastingbetalingen (ook wel 'country-by-country tax report' genoemd). Eumedion heeft de Tweede Kamer in een brief van 3 maart jl. verzocht de minister hierover vragen te stellen. In de nota naar aanleiding van het verslag bij het implementatiewetsvoorstel van de richtlijn openbaarmaking winstbelasting schreef de minister onder meer dat de cijfers die in het 'country-by-country tax report' zijn opgenomen onvoldoende zijn om investeringsbeslissingen en dergelijke op te baseren. Beleggers zouden hun beslissingen uitsluitend baseren op de financiële positie van de onderneming in kwestie. Eumedion wijst er in de brief echter op dat het eerlijk betalen van belastingen in de landen waarin de onderneming activiteiten heeft voor steeds meer institutionele beleggers onderdeel is geworden van hun (maatschappelijk verantwoord) beleggingsbeleid. Daarnaast bepaalt Europese wetgeving (SFDR) zelfs dat zogenoemde duurzame institutionele beleggers erop moeten toezien dat de ondernemingen waarin zij beleggen zich houden aan de belastingwetgeving. Eumedion zou het daarom wenselijk vinden dat de minister in de komende nota naar aanleiding van het nader verslag ingaat op de verhouding tussen zijn opmerkingen en deze nieuwe wettelijke verplichtingen voor en praktijken van institutionele beleggers. Eumedion pleit er in de brief verder voor dat de Autoriteit Financiële Markten (AFM) toezicht gaat houden op de nieuwe belastingrapportageverplichtingen van beursgenoteerde ondernemingen. De punten van Eumedion zijn opgenomen in het nader verslag van de Tweede Kamer dat op 14 maart jl. werd vastgesteld. De volledige Eumedion-brief is te downloaden via: <http://bit.ly/3YcPAOE>.

Uit het bestuur

- Tijdens zijn vergadering van 16 maart jl. besprak het **Dagelijks bestuur** onder meer het conceptjaarverslag 2022, de conceptjaarrekening 2022 en de conceptstatements inzake het 'Listing Act'-pakket van de Europese Commissie.

Activiteiten Commissies

- De **Juridische Commissie** besprak tijdens haar vergadering van 8 maart jl. de conceptstatements inzake het 'Listing Act'-pakket van de Europese Commissie en de stand van zaken met betrekking tot de Europese onderhandelingen over het CSDDD-voorstel.
- De **Beleggingscommissie** vergaderde op 23 maart jl. over onder meer de conceptstatements inzake het 'Listing Act'-pakket van de Europese Commissie en de actuele ontwikkelingen in het AVA-seizoen 2023.

Komende activiteiten

- *19 april 2023, Vergadering Algemeen bestuur.* Op de agenda staan onder meer het verloop van het AVA-seizoen 2023 en de toekomst van de Stewardship Code.

Nieuws uit Den Haag

- **Kabinet gaat herziene corporate governance code wettelijk verankeren**

Het kabinet is voornemens om de in december 2022 geactualiseerde corporate governance code wettelijk te verankeren. De benodigde algemene maatregel van bestuur hiervoor zal daartoe nog voor het zomerreces naar de Eerste en Tweede Kamer worden gestuurd. Dit blijkt uit de kabinetsreactie op de geactualiseerde corporate governance code die minister Adriaansens (Economische Zaken en Klimaat) op 28 maart jl. naar de Tweede Kamer heeft gestuurd. Het kabinet is van mening dat de Monitoring Commissie Corporate Governance Code onder voorzitterschap van Pauline van der Meer Mohr en de schragende partijen met de geactualiseerde code "belangrijke stappen voorwaarts hebben gezet die aansluiten bij

ontwikkelingen in de samenleving en bijdragen aan goede governance". Het kabinet acht het waardevol dat – conform de herziene code – bedrijven maatschappelijke langetermijnwaarde creëren en hun stakeholders zorgvuldig raadplegen. Hierbij is het goed dat er ook aandacht is voor de langetermijnbetrokkenheid van aandeelhouders. Dit is belangrijk voor beursgenoteerde ondernemingen om een maatschappelijke bijdrage te kunnen leveren, aldus het kabinet. Volgens het kabinet zit de kracht van de code hem in het feit dat dat de schragende partijen zelf afspraken maken en verantwoordelijkheid nemen voor goed ondernemingsbestuur. De herziene code is tot stand gekomen door de inbreng van alle schragende partijen mee te nemen, waarbij bepaalde partijen wellicht verder hadden willen gaan en anderen juist minder ver. Uiteindelijk is er tot een consensus gekomen met een breed gedragen mandaat. Het kabinet is dan ook van mening dat met de wijzigingen de geactualiseerde code actueel en relevant blijft. Het kabinet is nog bezig met een verkenning over hoe "de code ook de komende tien jaar actueel en betekenisvol kan blijven". Het kabinet verwacht de Tweede Kamer nog voor het zomerreces te kunnen berichten over de bevindingen van dat onderzoek en wat die eventueel betekenen voor de huidige opzet, werkwijze en de inhoud van de code (en de Monitoring Commissie).

- **Minister Kaag overweegt uitbreiding van wettelijke eisen om betrokkenheidsbeleid te voeren**

Minister Kaag (Financiën) wil dat de financiële sector een grotere bijdrage levert aan het versnellen van de klimaattransitie. Zij denkt dan onder meer aan een uitbreiding van de wettelijke eisen om betrokkenheidsbeleid ('engagement') te voeren. Zij vindt dat het engagementbeleid van veel financiële instellingen ten aanzien van klimaatdoelstellingen nog te abstract is. De minister van Financiën schrijft dit in een brief van 13 maart jl. waarin zij de Tweede Kamer verslag doet van de voortgang van de 'klimaatcommitments' die de financiële sector in 2019 is aangegaan. Uit de brief blijkt dat alle ondertekenaars van het 2019-Klimaatakkoord inmiddels een actieplan hebben gepubliceerd waarin de financiële

instellingen CO2-reductiedoelstellingen voor 2030 hebben opgenomen en waarin ook een overzicht wordt gegeven van de voorgenomen acties om die doelstellingen te realiseren. De meest genoemde acties zijn het betrokkenheidsbeleid, desinvesteren en uitsluiten, financiering van de energietransitie en het stemmen op AVA's. De minister vindt het echter niet altijd duidelijk hoe de instellingen deze instrumenten concreet inzetten. Zij vindt dat de financiële instellingen veel inzichtelijker moeten maken op welke wijze de getroffen maatregelen in de praktijk leiden tot het bereiken van de CO2-reductiedoelstellingen. Zij wil daarom met financiële sector een aantal wettelijke maatregelen verkennen. Naast verplichte engagement, denkt zij ook aan een "inspanningsverplichting" om financieringen en beleggingen in lijn te brengen met de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs en een wettelijke verplichting om een klimaatplan op te stellen. De minister zou echter graag zien dat vanuit de sector, de wetenschap, de toezichthouders en maatschappelijke organisaties aanvullende ideeën worden opgebracht.

Nieuws uit Brussel

- **Europese instituties bereiken akkoord over tekst van verordening inzake 'Europese groene obligaties'**

Als een onderneming een zogenaemde Europese groene obligatie uitgeeft dan moeten de opbrengsten daarvan worden besteed aan projecten met een ecologisch duurzaam karakter zoals gedefinieerd in de Europese Taxonomieverordening mits de activiteiten van desbetreffende onderneming al onder de reikwijdte van die verordening vallen. Deze projecten dienen ook te passen in het energietransitieplan van de desbetreffende onderneming. Dit staat in de definitieve tekst van de verordening inzake 'Europese groene obligaties' waarover de onderhandelingsdelegaties van de Europese Raad van Ministers, het Europees Parlement (EP) en de Europese Commissie op 1 maart jl. een akkoord bereikten. De verordening moet zogenaemde 'greenwashing' van de uitgifte van 'groene obligaties' voorkomen. Obligaties die niet voldoen aan de voorwaarden van de verordening mogen niet het label 'Europese groene obligatie' dragen. De verordening

verplicht emittenten van Europese groene obligaties om volledig transparant te zijn over de wijze waarop de opbrengsten van de obligaties worden toegewezen. Daarnaast moeten alle Europese groene obligaties door een onafhankelijke externe beoordelaar worden gecontroleerd om ervoor te zorgen dat de gedetailleerde bepalingen uit de verordening worden nageleefd. Deze onafhankelijke, externe beoordelaars moeten worden geregistreerd bij en onder toezicht staan van de Europese koepel van beurstoezichthouders, ESMA. Dit moet de kwaliteit van hun diensten en de betrouwbaarheid van hun beoordelingen waarborgen om zo beleggers te beschermen. De definitieve tekst van de verordening moet nog worden goedgekeurd door de voltallige Europese Raad van Ministers en de plenaire EP-vergadering. Dat zal naar verwachting ergens in de komende maanden plaatsvinden. De nieuwe regels zullen dan eind 2024 of begin 2025 effectief worden.

Ondernemingsnieuws

- **ING Groep vreest ordeverstoringen bij aankomende AVA**

ING Groep houdt er rekening mee dat haar voor 24 april a.s. uitgeschreven AVA zal worden verstoord door activistische groeperingen. De bank schrijft dit in de op 10 maart jl. gepubliceerde oproeping voor de jaarvergadering. Vorig jaar verstoorde leden van klimaatactiegroep Extinction Rebellion kortstondig de orde van de ING-AVA. Volgens ING hebben "diverse activistische groeperingen" aangekondigd dit jaar de AVA te zullen bijwonen, hetgeen tot hernieuwde verstoringen kan leiden. "ING zal trachten de vergadering veilig en ordelijk te laten verlopen. De president-commissaris zal strikte maatregelen treffen om de vergaderorde te beschermen. Aanwezigen die de orde verstoren zullen worden verzocht de vergadering te verlaten en kunnen worden verwijderd", zo waarschuwt de bank. De aandeelhouders die de AVA willen bezoeken zullen aan een veiligheidscontrole worden onderworpen. Het is aandeelhouders verboden om vloeistoffen de vergaderzaal mee in te nemen. Alle andere voorwerpen die als ongepast worden beschouwd, worden verwijderd en opgeslagen tot het einde van de vergadering. Het gebruik van elektrische

apparatuur en camera's is tijdens de vergadering niet toegestaan, zo laat ING weten.

- **AkzoNobel ziet af van speciale retentiemaatregelen voor CFO**

AkzoNobel heeft ervan afgezien om de voor 21 april a.s. uitgeschreven AVA te vragen "specifieke retentiemaatregelen" te treffen voor haar CFO. In het op 1 maart jl. gepubliceerde 2022-beloningsverslag viel te lezen dat de raad van commissarissen (RvC) retentiemaatregelen overwoog, gelet op de bijna halvering van het totale inkomen van de CFO in 2022 (in vergelijking met 2021) door de relatief laag uitgevallen 2022-jaarbonus en het vervallen van de langetermijnbonus over de periode 2020-2022. Ook de langetermijnbonus over de periode 2021-2023 zal waarschijnlijk tot een lage uitkering leiden, aldus de RvC. "Dit is een reden tot bezorgdheid", aldus de RvC. Nadat de AVA zowel in 2021 als in 2022 het beloningsverslag verwierp, is de RvC echter niet voornemens om de bonusuitkomsten discretionair te verhogen. Mede daarom zou de AVA zich over het treffen van eventuele retentiemaatregelen moeten buigen. Op de op 9 maart jl. gepubliceerde 2023 AVA-agenda ontbreekt echter het voorstel om het beloningsbeleid te wijzigen teneinde de CFO een bepaalde retentiebonus te kunnen toekennen. De passage in het beloningsverslag over de mogelijke toekenning van een retentiebonus aan de CFO wekte onder aandeelhouders en ook bij Eumedion veel wrevel.

- **Sligro-bestuur interpreteert zelf 'emphasis-of-matter'-paragraaf van de accountant**

De externe accountant van Sligro Food Group heeft in de 'emphasis of matter'-paragraaf in zijn controleverklaring het belang van het thema 'duurzaam ondernemen' als geheel willen benadrukken en had geenszins tot doel een Sligro-specifieke toelichting en/of element uit het Sligro-duurzaamheidsbeleid te lichten. Dit schrijft het bestuur van het foodservicebedrijf in een op 2 maart jl. op de Sligro-website geplaatste brief naar aanleiding van vragen van aandeelhouders over de 'emphasis of matter'-paragraaf in de accountantsverklaring voorafgaand aan de op 22 maart jl. gehouden AVA. Deloitte-

accountant Albert Jan Heitink had in zijn controleverklaring bij de Sligro-jaarrekening 2022 een "benadrukking van de toelichtingen omtrent duurzaamheid" opgenomen. Hiermee wilde hij de specifieke aandacht van de gebruikers van het jaarverslag en de jaarrekening van Sligro vestigen op het onderdeel 'Duurzaam Ondernemen' in het jaarverslag. Omdat de accountant hierover geen verdere schriftelijke toelichting had verschaft, riep de passage in de controleverklaring onder aandeelhouders vragen op over de inhoud en de betrouwbaarheid van het duurzaamheidsbeleid van Sligro. Volgens het Sligro-bestuur had de Deloitte-accountant geconcludeerd dat "gezien het belang van en de maatschappelijke aandacht voor het thema duurzaamheid, zoals voor alle grote ondernemingen geldt, het belangrijk is de aandacht van de gebruikers te vestigen op de door Sligro opgenomen toelichtingen aangaande duurzaamheid (...) en de stappen die Sligro heeft gezet op het gebied van duurzaamheid". De Deloitte-accountant heeft de zienswijze van het bestuur in zijn presentatie over de controlewerkzaamheden tijdens de op 22 maart jl. gehouden AVA bevestigd. Opmerkelijk is echter dat geen enkele andere accountant van een Nederlandse beursgenoteerde onderneming tot nu toe het thema 'duurzaamheid' als 'emphasis of matter' in de controleverklaring heeft opgenomen.

- **B&S Group heeft transacties tussen verbonden partijen ten onrechte niet in het jaarverslag openbaargemaakt**

B&S Group heeft in totaal zeven financiële transacties tussen aan de onderneming verbonden partijen ten onrechte niet in het jaarverslag opgenomen. Alhoewel deze transacties de onderneming niet "direct materieel hebben benadeeld, waren zij niet in overeenstemming met het strikte beleid van de onderneming om belangenconflicten te vermijden", aldus het in Luxemburg gevestigde, maar aan Euronext Amsterdam genoteerde groothandels- en distributiebedrijf in een op 30 maart jl. gepubliceerd persbericht. De transacties zullen in het 2022-jaarverslag alsnog worden opgenomen. Het persbericht bevat de belangrijkste bevindingen en conclusies van het onderzoek naar de werking van de

interne controle en de transacties met verbonden partijen dat B&S Group op 20 februari jl. initieerde naar aanleiding van diverse media-artikelen (zie Nieuwsbrief van februari 2023). Het onderzoek leidde tot het aftreden van bestuursvoorzitter Tako de Haan en van de vicevoorzitter van de RvC, Willem Blijdorp, mede omdat zij onderwerp waren van het onderzoek. Het onderzoek heeft verschillende transacties tussen Willem Blijdorp (direct dan wel indirect via zijn beleggingsvehikel Sarabel Invest) en managementleden (waaronder de bestuursvoorzitter) van B&S Group aan het licht gebracht. De transacties betroffen verschillende hypotheekleningen, private leningen en een bonusbetaling. De transacties vonden tussen midden 2018 en eind 2020 plaats. Na afronding van het onderzoek hebben geen van de bestuurs- of managementleden nog een (directe of indirecte) financiële relatie met de meerderheidsaandeelhouder, aldus B&S Group. De onderneming verwacht dat het 2022-jaarverslag nu snel kan worden gepubliceerd.

- **AFM stelt onderzoek in naar mogelijke marktmanipulatie door co-CEO's van Azerion**

De AFM onderzoekt momenteel of Atila Aytekin en Umut Akpinar, de co-bestuursvoorzitters van Azerion Group, het wettelijke verbod op marktmanipulatie hebben overtreden. Hangende het onderzoek heeft Atila Aytekin besloten zijn bestuursfunctie neer te leggen. Dit heeft de computerspelontwikkelaar en -uitgever op 13 maart jl. in een persbericht bekendgemaakt. Volgens het persbericht richt het onderzoek zich op alle aandeelhouders van Principion Holding BV, die ongeveer 23,5% van de Azerion-aandelen houdt. Aandeelhouders van Principion Holding zijn naast Atila Aytekin en Umut Akpinar ook Yerhan Erbus en Salih Cosgun, allen oprichters van Azerion. Het persbericht vermeldt verder geen details welke concrete transactie(s) aanleiding zijn voor het onderzoek. Voor zover bekend was de laatste transactie die Principion Holding heeft gedaan het tekenen van een putoptieovereenkomst met LDA Capital voor de verkoop van in totaal 10 miljoen Azerion-aandelen, overeenkomend met 4,9% van het aandelenkapitaal van Azerion, tussen 30

december 2022 en 30 december 2025. De gewijzigde samenstelling van het belang van Principion Holding is echter niet kenbaar in de melding bij de AFM.

- **SnowWorld corrigeert jaarrekeningen 2018/19 en 2019/20 en verlaat beurs**

SnowWorld heeft haar jaarrekening over de boekjaren 2018/19 en 2019/20 gecorrigeerd in verband met een hernieuwde waardering van haar belang in de Duitse Allrounder Gruppe, de eigenaar van het Duitse skiresort Alpenpark Neuss. Dit heeft de Roosendaalse uitbater van indoorskibanen op 24 maart jl. bekendgemaakt. Het SnowWorld-bestuur heeft de verwerking van het initiële belang van 25% en de waardering van de destijds verkregen opties om (in verschillende tranches) tot volledig eigendom te komen, heroverwogen. De herwaardering heeft geleid tot een opwaardering van de daadwerkelijke participatie en een afwaardering van de opties. Door het foutenherstel is het eigen vermogen per einde boekjaar 2019/20 met € 1,7 miljoen toegenomen, alsook de participatie in Allrounder Gruppe. SnowWorld verwacht dat de definitieve financiële jaarcijfers van het boekjaar 2020/21 ergens in de komende weken kunnen worden gepubliceerd nadat accountantskantoor Mazars de controlewerkzaamheden heeft afgerond. Dit zal het enige jaar zijn dat Mazars de audit van SnowWorld doet (in de jaren daarvoor deed BDO de controlewerkzaamheden). De reden voor het vertrek van Mazars wordt in het persbericht niet genoemd. Voor het boekjaar 2021/22 heeft SnowWorld nog geen nieuw accountantskantoor gevonden. SnowWorld zal overigens binnen afzienbare termijn de beurs verlaten nadat meerderheidsaandeelhouder Alychlo recentelijk zijn aandelenbelang heeft uitgebreid tot 95,01%. SnowWorld schrijft in haar persbericht van 15 maart jl. dat de holdingmaatschappij van de Belgische ondernemer Marc Coucke voornemens is de uitkoopprocedure voor de resterende aandelen op te starten. Alychlo is van mening dat SnowWorld haar strategie beter kan uitvoeren zonder beursnotering. Bovendien staan, volgens Alychlo, de kosten van de notering niet meer in verhouding tot de voordelen.

- **Steinhoff-AVA verwierpt alle geagendeerde voorstellen**

De op 22 maart jl. in het Muziekgebouw aan 't IJ in Amsterdam gehouden AVA van Steinhoff International Holdings heeft alle door het bestuur geagendeerde voorstellen verworpen. De AVA-uitslagen reflecteren de nog steeds gespannen verhoudingen tussen de aandeelhouders en het bestuur en de RvC van de in Nederland gevestigde meubelmultinational met beursnoteringen in Frankfurt en Johannesburg. Op de AVA-agenda stond onder meer het voorstel om de schuld van meer dan € 10 miljard te herstructureren. De voorgestelde schulderstructurering zou ertoe leiden dat de bestaande aandeelhouders nog maar een 20%-belang in een niet-beursgenoteerde, Engelse entiteit zouden houden en de Steinhoff-obligatiehouders 80%. De ondernemingsleiding kon daarbij niet garanderen dat het 20%-belang enige economische waarde zou hebben. Bovendien zou het gaan om aandelenbelang zonder stemrechten. De meer dan drie uur durende AVA verwierp het voorstel uiteindelijk met 61,5% van de uitgebrachte stemmen. Steinhoff wil nu door middel van de procedure uit wet homologatie onderhands akkoord ('WHOA') de aandeelhouders dwingen om mee te werken aan de sanering van de schulden. De Steinhoff-AVA stemde verder tegen het beloningsverslag en de voorstellen om de jaarrekening vast te stellen, om een herzien beloningsbeleid voor het bestuur vast te stellen, om het bestuur te machtigen nieuwe aandelen uit te geven en om de externe accountant (Mazars) en een commissaris te herbenoemen. De stemmeerderheden bedroegen telkens meer dan 60% van de uitgebrachte stemmen.

Overige interessante zaken

- **AFM: duurzaamheidsverslaggeving van grote ondernemingen heeft in korte tijd nog lange weg te gaan**

De helft van de Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen met de grootste klimaatimpact licht zijn negatieve effecten op milieu en samenleving niet of beperkt toe. De meerderheid van die ondernemingen is onvoldoende transparant over de (financiële) impact van de klimaatverandering en de energietransitie op de onderneming. De helft van deze

ondernemingen geeft onvoldoende aan hoe zij de klimaatdoelstellingen denken te realiseren. Dit blijkt uit het op 30 maart jl. gepubliceerde AFM-onderzoek naar de voorbereidingen van de beursgenoteerde ondernemingen op de verplichtingen uit de richtlijn duurzaamheidsverslaggeving ('CSRD') die per 1 januari 2024 gaan gelden voor de grootste beursgenoteerde ondernemingen. De AFM heeft in totaal 27 beursgenoteerde ondernemingen uit de sectoren banken, olie en gas, manufacturing, levensmiddelen en technologie in het onderzoek betrokken. Ook zijn de vier grootste accountantskantoren in de verkenning meegenomen, mede omdat zij vanaf boekjaar 2024 een beperkte mate van zekerheid moeten verschaffen over de gepubliceerde duurzaamheidsinformatie. De AFM concludeert dat zowel de ondernemingen als de accountantskantoren nog veel "huiswerk" hebben te verrichten. De AFM roept de ondernemingen onder meer op om versneld te investeren in IT-systemen en processen rondom duurzaamheidsdata en hun ketenpartners te wijzen op hun rol om op dezelfde manier data te verzamelen en te registreren. Ook zouden de ondernemingen meer over de zogenoemde scope-3 CO2-emissies moten rapporteren. Accountantskantoren worden onder meer opgeroepen om voor meer duidelijkheid in de aard en diepgang van de assurancewerkzaamheden te zorgen en om uitdagingen en dilemma's in de assuranceverklaring transparant te maken.

- **IASB start project over klimaatgerelateerde informatie in de jaarrekening**

De International Accounting Standards Board (IASB) onderzoekt of het nodig is om beursgenoteerde ondernemingen te dwingen in de toelichting op de jaarrekening meer informatie op te nemen over klimaatgerelateerde risico's. De IASB heeft dit op 23 maart jl. besloten op verzoek van diverse stakeholders. Deze stakeholders hebben de IASB gevraagd waarom ondernemingen die naar verwachting door klimaatgerelateerde risico's zullen worden getroffen, in hun jaarrekening weinig tot geen informatie over deze effecten verstrekken. Ook zien stakeholders regelmatig dat ondernemingen die een

doelstelling hebben geformuleerd om vanaf een bepaald jaar klimaatneutraal te opereren, hieromtrent geen verplichtingen op de balans opnemen of de waarde van de activa als gevolg van die verplichtingen verlagen. De IASB zal deze vragen onderzoeken en zal daarbij onder meer nagaan of de huidige verslaggevingsstandaarden tekortschieten en of ondernemingen deze standaarden wel goed toepassen. Het kan evenwel ook zo zijn dat de informatiebehoefte van beleggers groter is dan de informatie die is opgenomen in de jaarrekening. In dat laatste geval kan de informatiebehoefte het beste worden geadresseerd door de International Sustainability Standards Board (ISSB), de zusterorganisatie van de IASB. De IASB werkt in het project dan ook nauw samen met de ISSB. Het is nog niet bekend wanneer de IASB de bevindingen en de conclusies van het project zal publiceren.

- **IIA herziet internationale standaarden voor internal auditing**

De 'International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing' moeten worden omgevormd tot 'Global Internal Audit Standards' om deze standaarden voor internal auditing meer status en bekendheid te geven. Daarnaast moeten de standaarden worden geherstructureerd in vijf hoofdstukken om de belangrijkste rollen en verantwoordelijkheden van een internal auditfunctie (IAF) beter voor het voetlicht te brengen. Dit staat in het op 1 maart jl. uitgebrachte consultatiedocument van het Institute of Internal Auditors (IIA) over een ingrijpende herziening van de wereldwijde standaarden voor internal auditing. Het IIA stelt voor om de standaarden te hergroeperen rond de volgende vijf thema's: i) het doel van de IAF, ii) ethiek en professionaliteit, iii) de inbedding van de IAF in de governancestructuur van de organisatie, iv) het managen van de IAF en v) de uitvoering van de werkzaamheden van de IAF. De wereldwijde beroepsvereniging voor internal auditors wil met de voorgestelde wijzigingen de kwaliteit, relevantie en effectiviteit van de IAF-activiteiten voor de toekomst beter waarborgen. Ook wil het IAA sneller en beter inspelen op nieuwe ontwikkelingen op het terrein van internal auditing.

Belanghebbenden hebben tot 30 mei a.s. de tijd om op het consultatiedocument te reageren. Het IAA streeft ernaar de definitieve versie van de herziene standaarden eind dit jaar te publiceren. De nieuwe standaarden zullen twaalf maanden na publicatie in werking treden.

- **Franse beurstoezichthouder wil bindende AVA-stem t.a.v. klimaatstrategie van ondernemingen**

Frans beursgenoteerde ondernemingen moeten hun klimaatstrategie ter goedkeuring aan hun AVA voorleggen. Een dergelijke klimaatstrategie moet specifieke en gedetailleerde reductiedoelstellingen bevatten. De klimaatstrategie moet periodiek worden geactualiseerd en opnieuw ter stemming aan de AVA worden voorgelegd. Dit beveelt de Franse beurstoezichthouder AMF de Franse wetgever op 8 maart jl. aan, op advies van haar 'Commission Climat et Finance Durable' dat op dezelfde dag werd uitgebracht. De AMF vindt dat de bindende AVA-stem op de klimaatstrategie moet worden opgenomen in het Franse wetsvoorstel ter implementatie van de CSRD. De AMF beveelt de Franse beursgenoteerde ondernemingen aan om met hun aandeelhouders in dialoog te treden over de inhoud van de klimaatstrategie. Dit zal zeker moeten gebeuren als aandeelhouders zelf een klimaatresolutie voor AVA-behandeling aanbieden. De AMF maakt in de verklaring overigens duidelijk dat zij geen rol heeft ten aanzien van de inhoud van dergelijke aandeelhoudersresoluties over klimaat en de vraag of deze ter stemming op de AVA-agenda geplaatst dienen te worden. Geschillen hieromtrent dienen aan de civiele rechter te worden voorgelegd. Het is nog niet bekend of de Franse regering het AMF-voorstel zal overnemen.

- **Duitse beurstoezichthouder verduidelijkt begrip 'acting in concert' rond gezamenlijke dialoog**

Institutionele beleggers die gezamenlijk de dialoog met een Duitse beursgenoteerde onderneming aangaan over duurzaamheidsonderwerpen hoeven niet te vrezen dat zij aan 'acting in concert' doen en daardoor mogelijk verplicht zijn om een transparantiemelding te doen van hun gezamenlijke belang of om gezamenlijk een

openbaar bod op alle aandelen van de desbetreffende onderneming uit te brengen. Ditzelfde geldt voor het uitsturen van een gezamenlijke brief over gewenste wijzigingen in het duurzaamheidsbeleid van een Duitse beursgenoteerde onderneming. Dit staat in een op 30 maart jl. door de Duitse beurstoezichthouder BaFin uitgebrachte verduidelijking van het begrip 'acting in concert' in het kader van gezamenlijke gesprekken van institutionele beleggers met Duitse beursgenoteerde ondernemingen. De onduidelijkheid over dit begrip en de 'strengere' BaFin-interpretatie tot nu toe zorgden ervoor dat Duitse en niet-Duitse institutionele beleggers nauwelijks gezamenlijk optrokken richting Duitse beursgenoteerde ondernemingen. Na het faillissement van het Duitse betaalbedrijf Wirecard in 2020 en het toegenomen belang van duurzaamheidsthema's nam de druk op BaFin toe om het begrip 'acting in concert' te verduidelijken, net zoals de AFM dat in Nederland in 2009 al had gedaan. BaFin hoopt met de nu gepubliceerde interpretatie een belangrijk obstakel te hebben weggenomen voor de oprichting van een gezamenlijk ESG-engagementplatform door Duitse en niet-Duitse institutionele beleggers. De Duitse toezichthouder noemt hierbij Eumedion in Nederland als voorbeeld. Uit het document blijkt dat pas als beleggers bij Duitse beursgenoteerde ondernemingen publiekelijk aandringen op een wijziging van het beleid en ook gezamenlijk hun stemgedrag hieromtrent bepalen, deze beleggers in de gevarenzone van 'acting in concert' terechtkomen. Dat geldt ook als zij gezamenlijk een aandeelhoudersvoorstel voor de AVA indienen en zij hun stemgedrag hierover hebben gecoördineerd.

- **Amerikaanse president spreekt veto uit over wetsvoorstel over verbod op ESG-beleggen door pensioenfondsen**

Amerikaanse pensioenfondsen worden niet verplicht om uitsluitend financiële factoren in overweging te nemen bij het nemen van beleggingsbeslissingen. De Amerikaanse president Joe Biden heeft op 20 maart jl. zijn veto uitgesproken over een wetsvoorstel met deze strekking dat eerder deze maand door het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden en de Senaat was aangenomen. Het is de eerste keer in zijn

presidentschap dat Joe Biden de inwerkingtreding van een wetsvoorstel vetoot. "Pensioenfondsbeheerders moeten elke factor in overweging kunnen nemen die het financiële rendement voor gepensioneerden in het hele land maximaliseert. Dat is niet controversieel – dat is gezond verstand", aldus de Amerikaanse president in een toelichting op zijn vetobesluit. Het door Republikeinse afgevaardigden ingediende wetsvoorstel had tot doel de in november 2022 door het Amerikaanse Ministerie van Arbeid vastgestelde regelgeving over prudent beleggen door Amerikaanse ondernemingspensioenfondsen terug te draaien. Volgens deze regelgeving werd het de Amerikaanse ondernemingspensioenfondsen expliciet toegestaan om milieu-, sociale en governance (ESG)-factoren mee te wegen in hun beleggings- en stembeleid. Daarnaast werd het pensioenfondsen expliciet toegestaan om de aan aandelen verbonden stemrechten uit te oefenen teneinde de waarde van de beleggingen te verhogen of om de beleggingen tegen risico's te beschermen. Het ministerie draaide daarmee op zijn beurt weer regelgeving terug die door de regering-Trump in november 2020 was opgesteld (zie Nieuwsbrief van november 2022).